

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0521U101789

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-09-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ястремська Тетяна Олександрівна

2. Yastremska Tetyana Oleksandrivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 21-09-2021

Спеціальність за освітою: Українська мова і література

Місце роботи здобувача: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534498

Місцезнаходження: вул. Козельницька, буд. 4, м. Львів, Львівська обл., 79026, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.173.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут української мови НАН України

Код за ЄДРПОУ: 21569266

Місцезнаходження: вул. Грушевського, 4, м. Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.63

Тема дисертації:

1. Лексико-семантичне моделювання українського діалектного простору.
2. Lexical-semantic modelling of the Ukrainian dialectal space.

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням, яке репрезентує аналіз лексико-семантичної системи українського діалектного простору на прикладі концептів ВЕРХ / НИЗ. Уперше запропоновано лексико-семантичне моделювання діалектних явищ, акцентовано на їх типології та способах інтерпретації; розширено об'єкт моделювання – від словотвірної та семантичної структури слова до діалектної картини світу. Удосконалено методика вивчення концептів на діалектному матеріалі, а також уточнено принципи категоризації мовної картини світу та виокремлення семантичних полів. Простежено семантичні та словотвірні особливості базових слів верх, гора; низ, діл, під та їхніх дериватів за допомогою застосування наддіалектної інваріантної моделі; окреслено моделі структурно-семантичних відношень; виявлено динаміку діалектних явищ на підставі опрацювання історичних джерел. Констатовано, що основним критерієм аналізу концептів є семантика. За допомогою ономазіологічного підходу до опису дериватів якнайповніше представлено фрагмент діалектної картини світу українців, репрезентований у семантичній опозиції верх / низ.

2. Being a comprehensive study, the thesis presents the lexical-semantic modelling of the Ukrainian dialectal space on the example of the concepts TOP/BOTTOM. Lexical-semantic modelling of the dialectal phenomena, their typology, and methods of interpretation was suggested. Methodology and the algorithm of the research of the concepts on the dialectal material, as well as principles of the categorization of the linguistic worldview and highlighting of the semantic field, were improved. The importance of the lexical-semantic modelling not only for the analysis of the derivational and semantic processes but also for the representation of the cognitive space (the result of which is the modelling of the dialectical worldview) was justified. Structural-semantic units were analyzed on the basis of the nominative field of the concepts – base words верх, гора (“top”); низ, діл, під (“bottom”) and their derivatives – that is concluded on dialectal materials. A lexicon of the different parts of speech was presented systematically, phonetic and grammar dialectal features were fixed, and the models of the structural-semantic attitudes were outlined. The main directions of the semantic development and the mechanisms of the semantic changes were detached, and their functioning in dialectal texts and communicative situations was demonstrated. The thesis is also focused on the diachronic aspect of the derivational cluster’s formation that lets us find out the specificity of the semantic creation and the lexeme’s motivation. One of the most controversial problems in the derivation, the problem of multiple motivation of the dialectal words is actualized.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грищенко Павло Юхимович
2. Hrytsenko Pavlo Yuhymovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Павло Юхимович
2. Hrytsenko Pavlo Yuhymovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мартинова Ганна Іванівна
2. Martynova Hanna Ivanivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аркушин Григорій Львович
2. Arkushyn Hryhorii Lvovych

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Струганець Любов Василівна

2. Struganets Lubov Vasylivna

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

голови ради

Гриценко Павло Юхимович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові

головуючого на засіданні

Городенська Катерина Григорівна

Відповідальний за підготовку

облікових документів

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.